

ГАЛИЧ

Випуск 10

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Ліля-НВ
Івано-Франківськ
2025

УДК 94 (477.86-21Гал) (082)
Г 15

Галич. Збірник наукових праць. Вип. 10 / за ред. А. Стасюка. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2025. 216 с.

Виходить раз на рік.

Ідентифікатор медіа — R30-01943 від 16 листопада 2023 р.

У збірнику наукових праць уміщено статті і матеріали, присвячені різноманітним питанням історії міста Галича. До авторського колективу ввійшли дослідники українських і зарубіжних університетів та науково-дослідних установ. Видання адресоване широкому колові читачів, зацікавлених історією рідного краю і його зв'язками з країнами Європи і світу.

Редакційний комітет

Мирослав Волошук (Івано-Франківськ, Україна)
Дюра Гарді (Новий Сад, Сербія)
Олександр Головка (Київ, Україна)
Мартін Гомза (Братислава, Словаччина)
Анета Голембівська-Тобіаш (Краків, Польща)
Даріуш Домбровський (Бидгощ, Польща)
Василь Іваночко (Івано-Франківськ, Україна)
Остап Кардаш (Івано-Франківськ, Україна — **відповідальний секретар**)
Ірина Луцик (Львів, Україна)
Віталій Нагірний (Краків, Польща)
Яніна Рієр (Краків, Польща)
Андрій Стасюк (Галич — Івано-Франківськ, Україна — **головний редактор**)
Богдан Томенчук (Івано-Франківськ — Коломия, Україна)
Марта Фонт (Печ, Угорщина)
Адріан Юсуповіч (Варшава, Польща)
Анджей Янечек (Варшава, Польща)

На обкладинці — перша музеєфікація літописного кургану X ст.

«Галичина могила», с. Крилос, Івано-Франківська обл., Україна.

Фото Володимира Дідуха другої половини 1990-х — початку 2000-х років.

*Затвердили до друку вчена рада Національного заповідника «Давній Галич»
26.06.2025 р. Протокол № 3 і вчена рада Карпатського національного
університету імені Василя Стефаника 28.10.2025 р. Протокол № 11.*

© Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025

© Факультет історії, політології і міжнародних відносин, 2025

© Центр медієвістичних студій, 2025

© Національний заповідник «Давній Галич», 2025

© Видавництво «Лілея-НВ», 2025

ISBN 978-966-668-654-4

ISSN 2786-9474 — друкована версія

ISSN 3041-1947 Online — електронна версія

Переднє слово	7
ІСТОРІЯ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО ГАЛИЧА	9
<i>Анета Голембювська-Тобіаш (Краків, Польща)</i> «Är qifçaqlandi, är oğzlandi». Ще раз про крилоські поховання з азійської перспективи	10
<i>Aneta Gołębiowska-Tobiasz (Kraków, Poland)</i> «Är qifçaqlandi, är oğzlandi». One more time about the Krylos Burials from an Asian Perspectiv	10
<i>Мирослав Волощук (Івано-Франківськ, Україна)</i> Галицькі заручники з «Діянь Угорців»: спроба ідентифікації ...	23
<i>Myroslav Voloshchuk (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> Galician Hostages from «Gesta Hungarorum»: an Attempt of Identification	23
<i>Віталій Нагірний (Краків, Польща)</i> «Бѣга» . передо Мъстиславомъ . ово в Галечь»: до питання про час перебування в Галичі князя Володимира Мстиславовича	42
<i>Vitaliy Nagirnyy (Kraków, Poland)</i> «Бѣга» . передо Мъстиславомъ . ово в Галечь»: On the Question of the Period of Volodymyr Mstyslavovych's Stay in Halych	42
<i>Віталій Михайловський (Київ, Україна)</i> Шляхта Галицької землі та з'їзд у Галичі 1427 року	58
<i>Vitaliy Mykhaylovskiy (Kyiv, Ukraine)</i> The Nobility of Halych Land and the Congress in Halych in 1427 ...	58

НОВІТНЯ ДОБА І КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	79
---	----

Андрій Чемеринський (Галич, Україна)

Адольф Стшелецький (1822–1893), римо-католицький парох Галича (до 650-річчя заснування Галицької митрополії латинського обряду)	80
--	-----------

Andrii Chemerynskyi (Halych, Ukraine)

Adolf Strzelecki (1822–1893), Roman Catholic Priest of Halych (On the Occasion of the 650th Anniversary of the Founding of the Halych Metropolis of the Latin rite)	80
--	-----------

Володимир Козелківський (Галич, Україна)

Голокост євреїв у Галичі під час нацистської окупації: документи, свідчення та імена	105
---	------------

Volodymyr Kozelkivskyi (Halych, Ukraine)

The Holocaust of the Jews in Halych During the Nazi Occupation: Documents, Testimonies and Names	105
---	------------

Олена Жукова (Харків – Уппсала, Україна – Швеція)

Інтеграційні моделі ревіталізації городищ: індикатори сталого розвитку та перспективи для давнього Галича	134
--	------------

Olena Zhukova (Kharkiv – Uppsala, Ukraine, Sweden)

Integration Models of Revitalization of Historical Settlements: Indicators of Sustainable Development and Prospects for Ancient Halych	134
---	------------

МАТЕРІАЛИ	155
------------------------	------------

Євгенія Яніш (Київ – Чернівці, Україна)

Результати визначення остеологічних матеріалів з археологічної пам'ятки «Залуква» (урочище «Сад») Національного заповідника «Давній Галич»	156
---	------------

Yvheniia Yanish (Kyiv – Chernivtsi, Ukraine)

The Results of the Analysis of osteological Materials from the “Zalukva” site, “Garden (Sad)” Tract	156
--	------------

<i>Володимир Баран (Київ, Україна),</i>	
<i>Богдан Томенчук (Коломия — Івано-Франківськ, Україна)</i>	
Звіт про археологічні дослідження за 1995 рік	162
<i>Volodymyr Baran (Kyiv, Ukraine),</i>	
<i>Bohdan Tomenchuk (Kolomya — Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i>	
Report on Archaeological Research for 1995	162
 <i>Олександр Головка (Київ, Україна),</i>	
<i>Віталій Калініченко (Чернівці, Україна),</i>	
<i>Остап Кардаш (Івано-Франківськ, Україна),</i>	
<i>Віталій Нагірний (Краків, Польща),</i>	
<i>Андрій Стасюк (Галич — Івано-Франківськ, Україна)</i>	
На шляху до Галича : Ростиславичі в другій половині XI —	
першій третині XII століть (до 900-ліття княжого осідку в	
Галичі). Матеріали дискусійного круглого столу від 27	
березня 2025 року	192
<i>Olexandr Holovko (Kyiv, Ukraine),</i>	
<i>Vitaliy Kalinichenko (Chernivtsi, Ukraine),</i>	
<i>Ostap Kardash (Ivano-Frankivsk, Ukraine),</i>	
<i>Vitaliy Nagirnyy (Kraków, Poland),</i>	
<i>Andrii Stasiuk (Halych — Ivano-Frankivsk, Ukraine).</i>	
On the way to Halych : Rostislavovids in the Second Half of the	
11th — First Third of the 12th Century. Materials of the	
Discussion Round Table from March 27, 2025	192
 ХРОНІКА	209
 <i>Ігор Кочкін (Івано-Франківськ, Україна)</i>	
Археологу Богданові Томенчуку — 75!	210
<i>Ihor Kochkin (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i>	
Archaeologist Bohdan Tomenchuk is 75!	210
 Автори	213
 Інформаційна сторінка	215

ШЛЯХТА ГАЛИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ ТА З'ЇЗД У ГАЛИЧІ 1427 РОКУ

У статті показано участь шляхти Галицької землі у з'їзді, що відбувся 28 червня 1427 року у Галичі. На з'їзд, на який приїхав король Владислав II Ягайло, прибула також шляхта руських земель королівського домену. Король мав на меті прийняти присягу вірності своїх підданих у справі успадкування престолу синами після його смерті. Аналіз матеріалів, що відклалися у копіярії Коронного архіву, зробленого у другій половині 1560-х років Яном Замойським, дозволяє отримати чи не максимально можливий перелік шляхти Галицької землі на цей час. У кількох документах, що були списані у той час, Галицька земля була репрезентована 144 особами, що складало 34,4 % від усіх присутніх. Така кількість пов'язана з близькістю проведення з'їзду. Документи показують поділ Галицької землі на три повіти — Галицький, Тереховський та Коломийський. Персональний склад галицької шляхти дозволяє побачити чи не усіх землевласників, причому нерідко представлених двома поколіннями. Прикметною ознакою є присутність у 1427 році осіб, які за сім років, після впровадження на руських землях Польського королівства коронного права, будуть першими земськими урядниками. Загалом ця подія і збережені списки шляхтичів дозволяють максимально повно дослідити персональний склад шляхти руських земель Корони наприкінці панування Владислава II Ягайла, що можна вважати першим переписом землевласників руського домену короля.

Ключові слова: шляхта, з'їзд, Галич, король Владислав II Ягайло.

28 червня 1427 року, імовірно, на замку у Галичі шляхта руських земель Корони Польської зібралася на з'їзд зі своїм королем. Попри те, що на цих теренах ще не було поширене коронне право, і всі шляхтичі, як місцеві, так і приїшли, вважалися особистими слугами короля, король мав до них важливу справу. Йшлося про успадкування престолу після його

смерті. Таке питання не виглядало дивним з огляду на кілька причин, першою з яких був вік самого короля, якому на той час виповнилося вже 66 або ж ще більше — 76 років¹. Народження у четвертому шлюбі з Софією Гольшанською синів Владислава та Казимира стало своєрідною компенсацією у спробі заснувати власну династію та продовжити її панування у Польському королівстві. Останнє було доволі складною справою з огляду на те, що сам король не був дідичем у королівстві, яким правив. Його шлюб з дідичкою Ядвігою Анжуйською у 1386 році зробив його королем, але він постійно мав оглядатися на свій статус приймака, або ж, якщо говорити тогочасною мовою, *iure uxoris* (дослівно «з права дружини»). Тому навіть на схилку свого довгого правління він не був певний, що його діти посядуть престол у Кракові після його смерті.

Цю невпевненість він почав змінювати шляхом діалогу зі шляхтою Польського королівства, який вилився у цілу низку з'їздів, що відбувалися від 1425 року у різних провінціях Корони². Усі вони передбачали компроміс, де одна сторона погоджується визнати синів короля його наступниками, а взамін просить / очікує певних поступок. Врешті-решт прецедент з 1374 року, коли шляхта Польського королівства погодилася на визнання доньки Людовика I Угорського майбутнім королем, був настільки сильним, що мав би існувати, принаймні у пам'яті, що діалог та компроміс між володарем та підданими можливий і знову на часі.

Матеріали про цю зустріч відклалися у копіяріях *Коронного архіву*. Акти, а формально це ціла низка документів, які виставлялися для кожної окремої території, знані віддавна в науці. Але те, що дійшло до нашого часу, робить цю подію у вимірі української історії надзвичайно важливою, а почасти унікальною. Ми вкрай мало маємо джерельної інформації про людей пізнього Середньовіччя з нашої історії з огляду на специфіку та особливо кількість писемних джерел з того часу. Те, що збереглося зі

¹ У науці немає остаточного рішення щодо року народження Ягайла. Частина дослідників дотримується думки, що він народився у 1352 році, інша ж обстоює 1362 рік. Див.: Tęgowski J. Pierwsze pokolenia Giedyminowiczów. Poznań; Wrocław: Wyd-wo Historyczne, 1999, S. 125. На противагу старшій історіографії, Ян Тенговський обстоює народження Ягайла бл. 1362 р.

² Загалом про справу успадкування престолу в останньому десятилітті правління Владислава II Ягайла див.: Zawitkowska W. Walka polityczno-prawna o następstwo tronu po Władysławie Jagiellie w latach 1424–1434. Rzeszów: Wyd-wo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2015. Про події у Галичі: S. 145–148.

з'їзду у Галичі, дозволяє нам цілком по-новому подивитися на залюдненість, стратифікацію, регіональний поділ та саму структуру цього поділу руських земель Корони у той час, а також припустити, хто був своїм, а хто прийшов на ці землі упродовж попередніх десятиліть.

Копії, які в 1567–1569 роках були зроблені королівським секретарем Яном Замойським, який пізніше зробив блискучу кар'єру державного діяча у Речі Посполитій, відклалися у його копіярії *Коронного архіву*, який зберігся в архіві Замойських³. Ще у 1917 році Оскар Халецький, який працював з матеріалами Коронного архіву, опублікував джерельну публікацію, в якій було вміщено списки шляхти руських земель Корони, що зібралися у Галичі 28–29 червня 1427 року⁴. Халецький слушно звернув увагу на те, що Замойський зробив неоціненну послугу історикам своєю сумлінністю, адже «подав: 1) заголовки, 2) дати, 3) прізвища тих, хто виставив ці документи»⁵. Усього таких було виставлено сім, і вони були зроблені від імені регіональних шляхетських спільнот. Спробуємо подивитися на ці документи під кутом зору кількісної репрезентації шляхти Галицького, Коломийського та Тереховельського повітів.

Якщо загалом подивитися на регіональний поділ, то до Галича на з'їзд приїхали 46 осіб із Львівського повіту⁶, 46 з Перемишльського⁷,

³ Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Archiwum Zamoyskich, sygn. 32, K. 54–60.

⁴ Halecki O. Z Jana Zamoyskiego Inwentarza Archiwum Koronnego. Materiały do dziejów Rusi i Litwy w XV wieku. Kraków: Akademia Umiejętności, 1917. S. 36–50. Згідно з ітінерарієм Владислава II Ягайла, він перебував у Галичі щонайменше від 24 по 29 червня 1427 року, і його весняно-літня траса руськими землями обіймала головні центри: Перемишль (20.04.1427), Ярослав (24.04.1427), Медика (28.04–5.05.1427), Городок (8 та 14.05.1427), Львів (14–20.05.1427), Снятин (16.06.1427), Галич (24–29.06.1427), Дрогобич 8.07.1427, Озими́на (тепер Велика Озими́на Самбірського р-ну) (9–10.07.1427), Перемишль (20–22.07.1427), Медика (22.07.1427): Gąsiorowski A. Itinerarium króla Władysława Jagiełły 1386–1434 / wyd. 2. Warszawa: Instytut Historii PAN, 2015. S. 109–110. У цьому переліку привертає увагу не стислість дат після Львова, як і поїздка до Снятина, а потім повернення до Галича. Ймовірно, король таки був у Галичі більше, ніж ті шість днів, які мають документальне підтвердження.

⁵ Ibidem. S. 26.

⁶ Документ № 1 від 28 червня 1427 року: Halecki O. Op. cit. S. 36–37. Тут і далі кількість наводиться за публікацією Халецького.

⁷ Документ № 2 від 28 червня 1427 року: Ibidem. S. 38.

63 з Галицького⁸, 90 з Сяноцького⁹, 28 з Теревовельського¹⁰, 14 з Коломийського¹¹, а також 132 особи, як було зазначено, «з різних повітів Руської землі» (*Similis litetterae nobilium, terrigenarum et incolarum terrarum Russiae et Snyatinensis ac Haliciensis districtum etc.*)¹². Імовірно, цей документ було споряджено для тих, хто не встиг прибути на 28 червня, адже їхня кількість виявилася чималою — 31,5%, тому, найвірогідніше, аби не ігнорувати думку такої кількості шляхти, і було списано окремі документи від їхнього імені з узагальненням їхньої повітової належності.

Як видно з цього представлення, на перший погляд Галицький повіт представляли 63 особи, Теревовельський — 28 осіб та Коломийський — 14. Разом 105. Коли у 1434 році буде утворене Руське воєводство, усі ці три повіти складатимуть Галицьку землю. Якщо ж додати до них представників цих повітів з двох документів від 29 червня, то це зробить галицьку земельну репрезентацію найбільшою. Що і не дивно з огляду на місце проведення з'їзду.

У двох документах зазначена шляхта з різних повітів руських земель. Згідно з ідентифікацією, зробленою Халецьким, це повіти, що незабаром складуть Галицьку землю. З них доїхали до Галича ще 39 осіб. Вони збільшили загальну кількість осіб з трьох повітів Галицької землі до 144 осіб, або близько 34,4%. Ці ж два документи додають до загальної кількості представників Львівського повіту 21 особу, Перемишльського — аж 50 осіб і Сяноцького — 2 особи.

Всього, якщо відштовхуватися від ідентифікації Халецького, яку він робив за допомогою джерельних видань другої половини XIX — початку XX століть, можна з певною імовірністю розподілити по повітах 408 осіб, ще одинадцять осіб не мають у нього повітової ідентифікації. Це дозволяє подивитися на повітову репрезентацію під цілком іншим кутом, де такі повіти, як Перемишльський, Галицький і, що дивно, Сяноцький будуть представлені приблизно однаковою кількістю осіб. Але якщо на це дивитися у розрізі земель, то тут першість належить вже Галицькій землі.

⁸ Документи № 3–4 від 28 червня 1427 року: Ibidem. S. 39–41.

⁹ Документ № 5 від 28 червня 1427 року: Ibidem. S. 41–44.

¹⁰ Документ № 6 від 28 червня 1427 року: Ibidem. S. 44–45.

¹¹ Документ № 9 від 29 червня 1427 року: Ibidem. S. 50.

¹² Документи № 7–8 від 29 червня 1427 року: Ibidem. S. 45–49.

Що ж стосується решти повітів, то, можливо, не всі, хто проживав у Львівському, могли приїхати або ж були поінформовані про цей з'їзд. Причину цього, можливо, варто шукати у невизначеності, хто посідає / посідатиме уряд старости. Так Пйотр Влодкович з Харбіновиць вперше згадується з цим урядом 13.03.1425 року, а востаннє — 8.04.1427 року, тобто до з'їзду у Галичі¹³. Трішки розширюють цю хронологію два документи. Перший виставлений 1.05.1427 року в Медиці, яким король надавав магдебурзьке право місту Рогозно, де серед свідків був Пйотр як староста (*Petro Wlodconis capitaneo Russie*)¹⁴. Другий — акт забезпечення парафіяльного костелу у Стрию, який було виставлено 8 липня 1427 року у Дрогобичі, де серед свідків документа зазначено Пйотра Влодковича як «на той час нашого львівського старосту» (*Petro Wlodkowycz de Charbinowycze protunc capitaneo nostro Leopoliensi*)¹⁵. Натомість перша згадка про наступного старосту, Петра Менжика з Домброви, датується 1 травня 1427 року¹⁶. Скоріш за все, варто погодитися з тим, що генеральним руським старостою на момент з'їзду був Пйотр Влодкович, але водночас король вже мав на той час нову особу на цей ключовий уряд¹⁷.

Більшу участь шляхти Перемишльського та Сяноцького повітів у з'їзді можна пояснити трасою, якою пересувався король, а вона здебільшого йшла через Перемишльську землю, та, можливо, кращою мережею комунікації у Сяноцькому повіті за старостування Януша з Кобилян¹⁸. Можливо, чутки про рух королівського кортежу поруч та його мета зустрітися зі своїми руськими підданими були тим каталізатором, що

¹³ Urzędnicy województwa ruskiego XIV–XVIII wieku. Spisy / Opr. K. Przyboś. Wrocław: Ossolineum, 1987. № 1160. S. 149–150.

¹⁴ Kodeks Dyplomatyczny Wielkopolski. T. IX. Dokumenty nr 1075–1380 z lat 1426–1434 / wyd. A. Gąsiorowski i T. Jasiński, Kórnik: Biblioteka Kórnicka, 1990, № 1128. URL : <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/12516/edition/20115?language=pl>

¹⁵ Zbiór dokumentów Małopolskich (далі — ZDM). Cz. VII: Dokumenty z lat 1418–1434 / wyd. Ir. Sułkowska-Kuraś i St. Kuraś, Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk: Ossolineum, 1975. № 2009. S. 225.

¹⁶ Urzędnicy województwa ruskiego. № 1161. S. 150.

¹⁷ Про кар'єру Яна див.: Czwojdrak B. Jan Mężyk z Dąbrowy (1437) — Ślęzak w służbie Korony. *Szlachcic na Górnym Śląsku. Relacje między regionem a centrum w losach i karierach szlachty na Górnym Śląsku (XV–XX wiek)* / red. J. Brnovjak, W. Gojniczej, A. Zaricky. Katowice; Ostrava, 2011. S. 329–335.

¹⁸ Ibidem. № 2546. S. 292.

спонукав шляхту з цих західних щодо Галича повітів зібратися у такій кількості. Водночас цікавою є думка Людвіка Ерліха, що у 1404–1427 роках Перемишльський повіт не мав власного старости, а був підпорядкований генеральному руському старості¹⁹. Про решту старост за цей час поза Галичем у зазначених повітах ми нічого не знаємо.

Натомість старостою у Галичі, що приймав короля, був Міхал Мужило з Бучача, який тримав це староство ще з 1414 року²⁰. Нащадок Міхала Авданця та брат Міхала і Теодорика, він був одним із найвпливовіших королівських намісників на руських землях Корони у цей час. Те, що його не зазначили у жодному з актів, не свідчить про його відсутність у той час у Галичі. Халецький з посиланням на документ, опублікований Антонієм Прохаскою (справа про вїтївство у Теребовлі, де Міхал Мужило був одним із арбітрів суперечки²¹), ствердно пише про його присутність²². Можливо, за успішну організацію з'їзду він отримав 9 липня 1427 року запис на величезну суму в 650 гривень польської монети на 7 селах у Галицькому, Снятинському та Коропецькому повітах²³, а незабаром, 21 липня того ж року, домігся королівського привілею, яким перевів свої дідичні маєтки з ленного права на дідичне²⁴. Поза львівським суддею Олешком Крукотовичем з Чижикова (*Oleskonis Krukothowycz de Cziszikowo, iudicis Leopoliensis*) жодного урядника не зазначено в усіх виставлених за два дні документах²⁵.

Загалом перегляд усіх документів, що склали основу ітінерарія Владислава II Ягайла у його подорожі на Русь влітку 1427 року, не приніс додаткової інформації про його намісників у головних ґородах руських земель Корони.

Розглянемо осіб із Галицької землі, що приїхали на зустріч з монархом. Основою для цього стануть документи № 3, 4 для Галицького

¹⁹ Erlich L. Starostwa w Halickiem w stosunku do Starostwa lwowskiego w wiekach średnich (1390–1501). *Studia nad historią prawa polskiego*. T. VI. Zesz. 1. Lwów, 1914. S. 61, przyp. 1.

²⁰ Urzędnicy województwa ruskiego. № 330. S. 66.

²¹ Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1607 roku / wyd. A. Prochaska. Lwów, 1890. № 63. S. 50–51.

²² Halecki O. Op. Cit. S. 35, przyp. 1.

²³ ZDM. Cz. VII, № 2010. S. 225–226.

²⁴ Ibidem. № 2012. S. 227–229.

²⁵ Halecki O. Op. cit. S. 36. Казімеж Пшибось не згадує його серед львівських суддів до впровадження коронного права: Urzędnicy województwa ruskiego. S. 142.

повіту, № 6 для Теребовельського, № 9 для Коломийського та № 7, 8, де є згадка про осіб, які свого часу були визначені Оскаром Халецьким як такі, що ідентифікуються з цим повітом²⁶. При уважнішому прочитанні підписів та печаток до відповідних актів видно певні складнощі як з ідентифікацією, так і з загальної кількості, про яку йшлося вище. Причини об'єднання шляхти трьох повітів полягають у тому, що неможливо чітко зрозуміти повітову належність того чи іншого села у той час. Основою для ідентифікації для шляхти Галицького, Коломийського та Теребовельського повітів, яку робив Халецький у своєму виданні, був 12-й том *Aktów Grodzkich i Ziemskich*, до якого ввійшли матеріали галицького земського, гродського та частково підкоморського судів. З огляду на те, що у Галицькій землі після 1434 року був лише один земський суд у Галичі та два гродські суди у Галичі та Теребовлі, неусталеність повітового поділу призводила до того, що неможливо чітко «прив'язати» того чи іншого шляхтича до «свого» повіту. Ще більше заплутує справу з повітовим поділом Галицької землі існування дрібніших повітів з центрами у Коропці²⁷ та Снятині²⁸.

Попри дуже добре збережені списки, їхні укладачі у 1427 році не надто дбали про узгодження інформації не тільки у різних документах, але й у тексті самих документів. Цілком імовірно, що частина «помилко» могла виринути і під час написання копій наприкінці 1560-х років Яном Замойським. Для прикладу, у документі № 4 зазначено: «*Alberti de Oberthyn*» та «*Alberti de ibidem*»²⁹. Чи це батько і син з однаковим іменем Альберт, чи описка писаря? Чи вважати війта Галича Миколая, зазначеного як «*Nicolai advocati de Halycz*», належним до шляхетського стану³⁰? Натомість у документі № 8 двічі зазначено

²⁶ Я свідомий, що ця ідентифікація не є остаточною, але формат статті не дозволяє ширше розглянути усіх осіб, зазначених у Галичі на з'їзді, що буде зроблено в окремому, більшому дослідженні.

²⁷ ZDM. Cz. VII, № 2100. S. 226.

²⁸ Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej : z archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie w skutek fundacyi śp. Alexandra hr. Stadnickiego (dalej — AGZ). T. 12 : Najdawniejsze zapiski sądów halickich 1435—1475. Lwów, 1887. S. 55, 125, 234 та ін.

²⁹ Halecki O. Op. cit. S. 40.

³⁰ Ibidem. S. 48. Про Миколая див.: Михайловський В. Історія одного розмежування біля Крилоса в 1412 році. *Вісник Львівського університету. Серія Історична*. Львів, 2010. Вип. 45. С. 531, 534—536, 541.

особу Тодорек (Теодорек) з Рожнова «*Thodorek de Rossnow*»³¹. Це помилка писаря, копіюста? У документі № 3 зазначений Ян з Луки — «*Joannis de Sluken*», а у документі № 7 є Ян з Луки — «*Joannis de Luka*»³². Це одна й та сама особа чи дві різні? Двічі у різних документах позначений Франциск з Миловані — «*Francisci de Milowanye*»³³. Тут навряд чи маємо справу з двома особами з однаковим іменем, але постає питання: для чого Францискові потрібно було двічі привішувати свою печатку — 28 та 29 червня? Імовірно, двічі у документі № 8 позначено Андрія / Анджея зі Стахови (тепер с. Стецева): «*Andrea de Staczawa*», «*Andrea de Staczowa*»³⁴. І насамкінець Януш і Ян з Хоциміра — «*Janussy de Choczimierczs*», «*Joannis de Choczymirz*»³⁵ — у документах № 4 та № 7 — це дві чи одна особа? Ці приклади зменшують загальну кількість шляхти Галицької землі на п'ять осіб. Але, з іншого боку, показують певні механізми засвідчення власної присутності у документах з 29 червня 1427 року тих, хто попереднього дня вже виконував процедури. Можливо, цим особам хотілося ще раз побачити короля чи бути присутніми на одному акті зі своїми сусідами, друзями чи родичами.

У «галицьких» документах кілька разів зазначені особи, які є братами. Для цього писар використовував формулу «і з братом своїм» (*et fratrius eius*). Таких випадків є шість: Стечко та Івашко з Делятина, Юрко та Кость з Каменек (тепер, можливо, Камінне?), Андрейко та Роман Князедворські, Шандро та Івашко Апрешовські, Михайло Сковрочич з братом, Ходко та Стецько Головенчичі. Прикметно, що усі вони або принаймні більшість мають руські імена та патроніми, які пов'язують їх із селами у Галицькій землі. Можливо, Шандро та Іванко Апрешовські, з огляду на ім'я Шандро, походять з Волощини. У випадку Михайла Сковрочича ми не знаємо імені його брата, адже писар зазначив «*Michaelis Skowroczyz cum fratribus*»³⁶. Це вкотре змушує змінювати баланс осіб, присутніх у Галичі, то в один то в інший бік.

³¹ Halecki O. Op. cit. S. 48, 49.

³² Ibidem. S. 39, 47.

³³ Ibidem. S. 40, 46.

³⁴ Ibidem. S. 48, 49.

³⁵ Ibidem. S. 40, 45.

³⁶ Ibidem. S. 44.

Іншими парами, зазначеними у документах, були батьки та їхні сини. Таких пар дві. І якщо у випадку Михайла з Грабовця та його сина Михайла можемо говорити про обох, то Гануш з Перевозця зазначений як «Гануш син Кодегницький з Перевозця» (*Hanusch filii Codegniski de Przewassecz*). Ще однією парою «батько — син», можливо, є Кунден із Шумлян та Андрій/Анджей/Андреас Кундейович (див. таб. 1).

У десяти випадках ми маємо справу з особами з однаковими патронімами чи прізвищами. Троє осіб зазначені як такі, що походять з Добеславців: Шандро, Ботиш та Іван. Цікаво, що вони усі посвідчені в різних документах (див. таб. 1, 3 та 4). Ідентифікація особи, зазначеної як Гира Влайко, що походить із судової справи у книзі галицького земського суду за 1437 рік, дозволяє пов'язати Гиру з Драгомирчанами³⁷, з якими був пов'язаний Дмитро з Драгомирця (*Dymitr de Drahomirzec*). Обоє розташовані поруч у документі № 4 (див. таб. 1). Якщо погодитися з припущенням Оскара Халецького, то Маник Ордойович з Корнова та Панас з Чорного, що позначені у документі шляхти Коломийського повіту, можливо, пов'язані із селом Корнів (див. таб. 3). Двома особами з Тулгукова (тепер Тулухів) були Охрим та Георгій (див. таб. 3). Три особи зазначені з Кут — це Ілля, Балюта і Борута (див. таб. 4). У цьому випадку привертає увагу схожість двох останніх імен, що вимагає прискіпливіших студій щодо власників Кут у цей час, аби з'ясувати, чи не йдеться про помилку писаря/копіїста. Дві особи позначені з Личківців — Жегота та Станіслав (див. таб. 2). Три особи — Дрогуш, Марко та Михайло — були пов'язані з Ляцьким (тепер Липівка) (див. таб. 1). Двоє підписантів, Заан? та Роман, позначені з Подмихаловичів (*Zaan de Podmichalowycze, Roman de ibidem*) (тепер Підмихайлівці) (див. таб. 1). Прокоп та Пашко Дробишевичі, можливо, сини галицького судді Дробиша³⁸, позначені поруч (див. таб. 1). Натомість найбільш чисельною групою були представники родини Боршничів — Гюнтер, Франциск, Йоган та Ганус (Ганс), Готард з Острині, Урбан з Буковні та Франциск з Миловані (див. таб. 1, 4). Загалом Боршничі є цікавим прикладом осадництва

³⁷ У записці фігурує Оначко син Влайка з Драгомирчан (*Onaczko filius Vlayko de Drohomirczan*): AGZ. Т. 12. № 138, S. 16.

³⁸ Про галицького суддю Дробиша див.: Розов В. Українські грамоти. Т. 1. XIV в. і перша половина XV в., Київ, 1928. № 36. С. 66, № 40, С. 74; Михайловський В. Історія одного розмежування. С. 533, 535.

німецького, а коректніше, силезько-саксонського рицарства на руських землях Корони³⁹.

Хто були ці люди? Чи можемо вважати їх шляхтою Галицької землі? На це запитання можна відповісти ствердно. Найбільш надійним маркером, який дозволяє це стверджувати, є наявність земельної власності. Попри те, що це питання вимагає підтверджувальних джерел з-перед події 1427 року, Оскар Халецький використав дещо ретроспективний спосіб ідентифікації — опубліковані судові записки галицьких судів (земського та гродського)⁴⁰ та фіскальні матеріали з другої половини XV — початку XVI століть⁴¹. Найближчою до цієї події є ревізія «листів» (привілеїв), яка була проведена коронним підканцлером Войцехом з Жихліна у 1469 році⁴². Тут ми бачимо, що практично усі ідентифіковані населені пункти розташовані у межах майбутньої Галицької землі.

Разом з тим вимагати чіткої класифікації за повітами від людей першої третини XV ст. не слід. Їхнє розуміння повітової належності було вкрай розмитим. Для прикладу, Петрик Лопатич зі Злотників (тепер, імовірно, Золотники Тернопільського р-ну), розташованих на території, яка значно ближче до Теребовлі, ніж до Галича (бл. 28 км та бл. 62 км), зазначений серед шляхти саме Галицького повіту, а не Теребовельського⁴³. І таких прикладів можна навести чимало.

* * *

Зустріч Владислава II Ягайла 28 та 29 червня 1427 року зі своїми підданими руських земель була непересічною подією. Королю вона дозволила заручитися підтримкою шляхти свого Руського домену у прагненні забезпечити спадковість польського престолу своїм синам — Владиславові та Казимиру. У відповідь шляхта отримала обіцянки, що

³⁹ Про них див. численні розвідки Єжи Сперки. Остання: Sperka J. Borschnitzowie na Rusi Czerwonej w XIV—XV wieku. *Studia z dziejów migracji rycerstwa śląskiego do Królestwa Polskiego (zwłaszcza na Ruś Czerwoną w XIV—XV wieku)*, Kraków: Avalon, 2024. S. 159—180.

⁴⁰ AGZ. T. 12.

⁴¹ Jabłonowski A. Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym. T. 7: Ziemie ruskie. Ruś Czerwona. Cz. 1 Źródła dziejowe. T. 18. Warszawa, 1902.

⁴² Ibidem. S. 30—42 (для Галицької землі).

⁴³ Halecki O. Op. cit. S. 40.

розпочали процес їхньої емансипації та наближення до набуття прав, якими вже давно користувалася коронна шляхта. Прикметно, що у цих документах бачимо чимало майбутніх галицьких урядників, зокрема судових: першого земського суддю Яна Колю з Далеяова, першого земського підсудка Стибора з Васючина, першого земського хорунжого, татора (опікуна) Галицької землі Якуба Гізу з Мартинова (став земським суддею після Яна Колі)⁴⁴. Дивно є відсутність у документах імені галицького старости Міхала Мужила з Бучача, який був у ті дні у Галичі біля короля.

Низка привілеїв, що була виставлена у Галичі від імені шляхти Руського домену короля, дозволяє побачити не тільки персональний склад — а це, нагадаю, понад 400 осіб, — а й їхню стратифікацію по повітах. Їхня номенклатура нагадує ті повіти, що почнуть функціонувати у нових правових реаліях після 1434 року, коли буде утворено Руське та Подільське воєводства, створено земські та гродські суди, а також почнуть діяти норми коронного права. Разом з тим старі та невеликі за розмірами повіти на кшталт Коропецького та Снятинського або зникають з відомих нам джерел, як-от Коропецький, або ж довший час маргіналізуються, як трапилося зі Снятинським.

Загалом перелік шляхти повітів майбутньої Галицької землі показує тут її строкатість напередодні впровадження коронного права. Більшість становлять місцеві русини, серед яких бачимо чимало вихідців з Корони, Силезії, Волощини. Цікавим прикладом присутності серед шляхти Теребовельського повіту є Денко Макошеїв із Владичина та Дениско, званий Магусей, з Підгородища, які, найімовірніше пов'язані з волинськими зем'янами Денисками⁴⁵. Цей та вищенаведені приклади показують, що поділи та трансфери між різними історичними регіонами Центрально-Східної Європи у пізньому Середньовіччі були постійними, а місцеві спільноти являли собою строкаті за своїм етнічним походженням групи.

⁴⁴ Urzędnicy województwa ruskiego. S. 58, 62; Михайловський В. Перші роки функціонування галицького земського суду (1435–1440): учасники та кількість засідань. *Галич. Збірник наукових праць* / за ред. А. Стасюка. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2022. Вип. 7. С. 105–142.

⁴⁵ Про родину Денисків див.: Собчук В. Кар'єра роду Денисків-Матвіївських. *Від коріння до крони. Дослідження з історії князівських і шляхетських родів Волині XV — першої половини XVII ст.* Кременець, 2014. С. 177–200.

Vitaliy Mykhaylovskiy (Kyiv, Ukraine)

The Nobility of the Halych Land and the Congress in Halych in 1427

This article examines the participation of the Halych land nobility in the congress held on 28 June 1427 in Halych. The congress, attended by King Władysław II Jagiełło, also gathered the nobility of the Ruthenian royal domains. The king sought to secure oaths of allegiance regarding the succession of his sons. The most complete list of Halych nobility from that period comes from materials stored in the Crown Archives, compiled by Jan Zamoyski in the late 1560s. Several documents from that time show that 144 individuals represented the Halych lands – 34.4% of all attendees – a figure influenced by the proximity of the nobility to Halych. These documents reveal the division of the Galician lands into three counties: Halych, Terebovlia, and Kolomyia. The composition of the Halych nobility highlights nearly all landowners, often spanning two generations. Notably, many individuals present in 1427 would later become the first local officials following the extension of crown law into the Ruthenian lands. Overall, these events and preserved records offer a foundation for the most comprehensive study of the Crown nobility's personal composition at the close of Władysław II Jagiełło's reign, representing an early census of landowners in the king's Ruthenian domain.

Keywords: nobility, congress, Halych, King Władysław II Jagiełło.

ДОДАТОК

Таблиця 1

Шляхта галицького повіту, яка була присутня на з'їзді 28 червня 1427 року

№	Ім'я, прізвище, прізвисько ¹	Ім'я, прізвище, прізвисько (як у документі) ²	Маєток ³	Примітки
1	Дмитро з Подвербівців	Dimitr de Podwyrzbycze	Подвербівці	
2	Іван з Невища	Iwan de Niewieszcza	Незвисько	
3	Ходко Нерусин з Бишова	Chodko Nierussin de Byessow	Бишів	
4	Ян з Луки	Joannis de Sluken	Лука	див. № 14 таб. 4
5	Мартин з Суботова	Martini de Sobotow	Суботів	
6	Данко з Ляхівців	Danko de Lachowycze	Ляхівці	тепер Підгір'я
7	Ходор з Княгинина	Chodor de Knechyn	Княгинин	тепер частина Івано- Франківська
8	Ян Коля з Далеюва	Joannis Cola de Daleyow	Делева	
9	Михайло з Грабовця	Michaelis de Grabowycz	Грабовець	
10	Георгій з Грабовця, син Михайла	et Georgii filiastr sui [Michaelis de Grabowycz]	Грабовець	
11	Гюнтер Боршніц	Gunczeri Borsznicz		
12	Іван з Тисменичан також Хлопський	Joannis de Tischmyeniczani alias Chlopski	Тисменичани	
13	Андрій зі Сновидова	Andrea de Snowidow	Сновидів	
14	Станіслав з Посохова	Stanislai de Posochow	Посухів	

¹ Реконструкція імені, прізвиська чи прізвища робиться на основі джерельних свідчень. Вони можуть відрізнятися від сучасного іменування населених пунктів від яких походять. Для більш коректного відображення власних назв та географічних маркерів, потрібні чисельні приклади називання цих осіб у документах та пов'язаних з ними місцевостей, що з огляду на формат статті, є неможливим.

² Імена, прізвиська та прізвища подаються за публікацією Halecki O. Op. cit. S. 36—50.

³ У цій колонці подається сучасна назва ідентифікованого населеного пункту. Вона може відрізнятися від того, що був у першій половині XV століття.

15	Якуш Яреч	Jakusii Jarecz	Явче	Халецький ідентифікує його як Якуша з Явча (<i>Jakuschius de lawcze</i>). Див. також № 2 таб. 4
16	Петрик Лопатич зі Злотників	Petryk Lopatycz de Zlotnyki	Золотники	
17	Франицк Боршніц	Francisci Borssnicz		
18	Йоган Боршніц	Joannis Borznicz		
19	Урбан Боршніц з Буковні	Urban Borznicz de Bukownia	Буківня	
20	Готард з Острині	Gothardi de Ostryna	Остриня	
21	Франицк з Миловані	Francisci de Milowanye	Милування	див. № 7 таб. 4
22	Свентослав з Бялолуї	Swantoslai de Byaloluya	Белелуя	
23	Кунден з Шумлян	Kunden de Schumlany	Шумляни	
24	Войцех з Обертина	Alberti de Obertyhn	Обертин	
25	Войцех з [Обертина]	Alberti de ibidem	Обертин	
26	Прокіп з Гвіздця	Procopcy de Gozdzecz	Гвіздець	
27	Януш з Хоциміра	Janussy de Choczimierczs	Хотимир	див. № 3 таб. 4
28	Станіслав зі Рожнова	Stanislai de Srocznow	Рожнів	див. № 15 і 28 таб. 4
29	Конрад з Кунашова	Cunradi de Kunaszow	Кінашів	
30	Стефан з Медухи	Stephani de Meducha	Медуха	
31	Манило з Подгороду	Manilo de Podhard	Підгороддя	
32	Теодорик з Чагрова	Theodrici de Czahrow	Чагрів	
33	Миколай Насташинський	Nicolai Nastaschinski	Насташине	
34	Георгій Строгич	Georgii Strogicz		
35	Ходко Головенчич	Chodko Halowenczycz		
36	Стецько [Головенчич]	et fratrius eius Steczko [Chodko Halowenczycz]		
37	Петро Свистилинський	Petri Swistilinski	Свистільники	тепер с. Світанок
38	Прокоп Дробишевич	Procop Drobischewycz		
39	Пашко Дробишевич	Pasko Drobischewycz		
40	Гануш син Кодегницький з Перевозця	Hanusch filii Codegniski de Przewassecz	Перевозець	
41	Сенько Лучинський	Senko Luczynsky	Лучинці	
42	Грицько Чесницький	Hryczko Czeschniczski	Чесники	
43	Станко Куропатнич	Stanko Kuropatnycz	Куропатники	

44	Шандро Апрешовський	Schandro Apreschowski	Опришівці	тепер частина Івано-Франківська
45	Івашко [Апрешовський]	et fratris eius Iwasko [Schandro Apreschowski]	Опришівці	тепер частина Івано-Франківська
46	Дзюрдз з Чучилова	Dziurdz de Czuczilow	Цуцилів	див. № 10 таб. 4
47	Олександр Лай з Креханичів	Allexandri Lay de Krechanicze	Креховичі	
48	Заан з Подмихаловичів	Zaan de Podmichalowycze	Підмихайлівці	
49	Роман з Підмихайловчів	Roman de ibidem	Підмихайлівці	
50	Дрогуш Ляцький	Drohusch Lasczki	Ляцьке	тепер Липівка
51	Марко Ляцький	Marco Lasczki	Ляцьке	тепер Липівка
52	Михайло Ляцький	Michalo Lasczki	Ляцьке	тепер Липівка
53	Гира Влайко	Hyra Vlayko	Драгомирчани	див. AGZ, t. XII, № 138, s. 16.
54	Димитр з Драгомирця	Dymitr de Drahomirzecz	Драгомирчани	
55	Завалько Вакушовський	Zawalko Wakyschowsky		Халецький обережно припускає, що може йти про Васючин, але імовірно тоді ним володів Стибор з Васючина (див. № 92), перший галицький підсудок: AGZ, t. XII, s. 1.
56	Андрій Кундейович	Andreae Gundeyowicz	Шумляни ?	Халецький пов'язує його з Андрієм Кундеєм. Див.: AGZ, t. XII, s. 4, 5, 8 та ін.
57	Іван Сабибнич Воеводка	Iwan Sabyebnycz Woyewodka	Обельниця	
58	Іван Шасович Жукотинський	Iwan Schassowycz Zukotinski	Жукотин	
59	Дмитро з Медин Салочич	Dymitr de Medyn Saloczycz	Медина	
60	Станко Березовський	Stanko Beressuski	Березів	тепер є три села Вижній, Середній та Нижній Березови
61	Шандро Добеславський	Schandro Dobeslawski	Дебеславці	див. № 14 таб. 3 та № 30 таб. 4
62	Влад Косовський	Vlad Koschowski	Косів	
63	Данило з Лючі	Danilo de Lwcz	Люча	

Таблиця 2

**Шляхта теребовельського повіту, яка була присутня на з'їзді
28 червня 1427 року**

№	Ім'я, прізвище, прізвисько	Ім'я, прізвище, прізвисько (як у документі)	Маєток	Примітки
1	Януш Зарнавський ?	Ianussii Sarnawszky	Зарваниця	
2	Петро з Лицова	Petri de Lyszczow	Лошнів	
3	Станіслав Говіловський	Stanislai Howilowski	Говилів	Тепер є Великий Говилів та Малий Говилів, що розташовані поруч
4	Каспер з Ожеховиць	Casper de Orzechowycze		
5	Симек Копичинський	Simek Kopiczienski	Копичинці	
6	Михайло Сковрочич з братом	Michaelis Skowroczycz cum fratribus	Скоморохи ?	
7	Говорек з Товстолугу	Goworek de Tlustilug	Товсте ?	
8	Печко з Білобожниць	Pyeczko de Balabosznycza	Білобожниця	
9	Ян Лелек з Гродниці	Joannis Lelek de Grodnycza	Городниця	
10	Прандота з Чорткова	Prandota de Czarthcow	Чортків	
11	Ян Перемиловський	Joannis Przemilowski	Перемилів	
12	Богуфал з Мокра	Boguphal de Mocra		
13	Станіслав з Мишковець	Stanislai de Myskowecz	Мишківці	
14	Трунчек з Гуєлчі	Trunczek de Huelcze	Гнильче ?	
15	Жеґота з Личковець	Zegotha de Lyczkowecz	Личківці	
16	Ян Мондрій зі Сухчина	Joannis Madry de Suchczino	?	
17	Денко Макошеїв зі Владичина	Denko Makoszeycz de Vladiczino	Ладичин ?	Халецький у примітці до цієї особи подає інф. про кременецького зем'янина Дениска Мукосійовича

18	Іванко з Сорок	Iwanko de Sroczo	Сороки	
19	Станіслава з Баворова	Stanislai de Baworow	Баворов	
20	Ян з Чистилова	Joannis de Czastilow	Чистилів	
21	Бартоломей з Парановиць	Bartolomei de Paranowycze	?	
22	Троян з Івановки	Troyan de Iwanowka	Іванівка	
23	Стригеч зі Силковиць	Strigecz de Sylkowecz	?	
24	Миколай з Яблони	Nicolai de Jablonow	Яблунів	
25	Станіслав з Личковичів	Stanislai de Lyczkowycze	Личківці	Див. № 15 вище
26	Ян Дзичковський	Joannis Dzyczkowski	Дичків	
27	Дениско, званий Магусей з Підгородища	Dinisco dicti Maguseya de Spohrodzeycza	Підгородне ?	Халецький у примітці до цієї особи подає інф. про кременецького зем'янина Дениска Мукосійовича
28	Івашко Клокович	Iwasko Klokowycz		Халецький у примітці припускає споріднення Івашка з волинськими Клюковичами

Таблиця 3

**Шляхта коломийського повіту, яка була присутня на з'їзді
29 червня 1427 року**

№	Ім'я, прізвище, прізвисько	Ім'я, прізвище, прізвисько (як у документі)	Маєток	Примітки
1	Стечко з Делятина	Steczko de Dzelatyn et fratribus lwaskonis	Делятин	
2	Івашко з Делятина	Steczko de Dzelatyn et fratribus lwaskonis	Делятин	
3	Андрейко Князедворський	Andreyko Knycziodworsky et fratris eius Roman	Княждвір	
4	Роман Князедворський	Andreyko Knycziodworsky et fratris eius Roman	Княждвір	
5	Стечко Волканович з Димича	Steczko Volkanowicz de Dymicze	?	
6	Хотко з Гугорників	Chotko de Hohornyky	Угорники	
7	Охрим з Тулгукова	Ochrym de Tulhukow	Тулуків	
8	Георгій з Тулгукова	Georgi de ibidem [Tulhukow]	Тулуків	
9	Юрко з Каменек	Jurko de Camyonek et fratris eius, Cost	Камінне ?	
10	Кость з Каменек	Jurko de Camyonek et fratris eius, Cost	Камінне ?	
11	Маник Ордойович з Корнова	Manyko Ordoyowycz de Cornow	Корнів	
12	Панас з Чорнова	Panasch de Czornow	Корнів ?	Халецький припускає, що тут йдеться про те саме село, як в № 11
13	Сенько Семаковський	Syneko Syemakowsky	Семаківці	
14	Ботиш з Добреславичів	Bothisz de Dobreslawycze	Дебеславці	див. № 61 таб. 1 та № 30 таб 4

Таблиця 4

**Шляхта повітів Галицької землі, яка була присутня на з'їзді
29 червня 1427 року**

№	Ім'я, прізвище, прізвисько	Ім'я, прізвище, прізвисько (як у документі)	Маєток	Примітки
1	Дашко з Кунич	Daschko de Kunycz	Куничі	
2	Якуш з Явча	Jacussii de Jawcza	Явче	див. № 15 таб. 1
3	Ян з Хоцимира	Joannis de Choczimirz	Хотимир	див. № 27 таб. 1
4	Ячко з Путавич	Jaczko de Putawycz	Путятинці	
5	Гричко з Бортників	Hryczko de Barthnik	Бортники	
6	Гричко з Сельця	Hryczko de Szedlcze	Сілець	див. № 22 таб. 4
7	Франциск з Миловані	Francisci de Milowanye	Милування	див. № 21 таб. 1
8	Федько з Тишковичів	Ffietko de Thischcowcze	Тишківці	
9	Гавданек з Рукомиша	Hawdanek de Rukomyesz	Рукомиш	
10	Гліб з Цуцилова	Hleb de Czczilow	Цуцилів	див. № 46 таб. 1
11	Юрга з Волчковичів	Jurga de Volczkowycze	Вовківці	
12	Якуб Гіза з Мартінова	Jacobi Gizza de Martinow	Новий Мартинів	
13	Кристин з Гербартова	Crestini de Herbarthow	Нараївка	
14	Ян з Луки	Joannis de Luka	Лука	див. № 4 таб. 1
15	Тодорек з Рожнова	Thodorek de Rossnow	Рожнів	див. № 28 таб. 1
16	Ілля з Кут	Ilias de Kuthy	Кути	
17	Балюта з Кут	Balutha de Kuthy	Кути	
18	Іван з Рибна	Iwan de Ribno	Рибне	
19	Андрій зі Стачави	Andrea de Staczawa	Стецева	див. № 33 таб. 4
20	Михайло зі Ставалова	Michaelis de Stawalow	Ставне ?	
21	Курч з Переросля	Curcz de Przylasz	Перерісль	
22	Петро з Сельця	Petri de Syelec	Сілець	див. № 6 таб. 4
23	Миколай війт Галича	Nicolai advocati de Halycz	Галич	
24	Дмитро з Гриночапкі	Dimitr de Hryniczapko	Гринівці ?	
25	Яків з Будзикова	Jacobi de Budzikow	Буцнів ?	
26	Борута з Кут	Borutha de Kythnow	Кути ?	див. № 16, 17 таб. 4
27	Ганус Боршніц	Hanus Borstwycz		
28	Тодорик з Рожнова	Thodorek de Rossnow	Рожнів	див. № 15 таб. 4 та № 28 таб. 1
29	Флоріан з Остри	Florian de Ostra	Острів	
30	Іван з Добеславичів	Iwan de Dobeslawycze	Дебеславці	див. № 14 таб. 3
31	Дітрих зі Сулова	Detrych de Sulow	частина Нового Мартінова	
32	Матей з Городниці	Mathiae de Chrodnycza	Гродниця	див. № 9 таб. 2
33	Андрій зі Стачови	Andrea de Staczowa	Стецева	див. № 19 таб. 4
34	Анджей з Чорнова	Andrea de Czornow	Чернів	Див. також Andreas de Chomikow, de Conyushky, de Czernyeyow, de Hanusowcze, de Sandzysow: AGZ, t. XII
35	Іван з Іванкович	Iwan de Iwankowycze	Іванівці	
36	Микита з Осовичів	Mikita de Ossowycze	Осівці ?	
37	Міхал Россек	Michaelis Rossiek	Чорнолізці	Див. Martinis de Czarow: AGZ, t. XII
38	Стибор з Васючина	Stiborii de Vasznicz	Васючин	
39	Ячко з Новоселиці	Jaczko de Nowosouedlec	Новоселиця	

REFERENCES

Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej: z archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie [Municipal and land acts from the times of the Polish–Lithuanian Commonwealth: from the so-called Bernardine archive in Lviv]. (1887). Lwów. Vol. 12. [in Latin].

Czwojdrak, B. (2011). Jan Mężyk z Dąbrowy (1437) – Ślęzak w służbie Korony [Jan Mężyk of Dąbrowa (1437) – a Silesian in the service of the Crown]. *Szlachcic na Górnym Śląsku. Relacje między regionem a centrum w losach i karierach szlachty na Górnym Śląsku (XV–XX wiek)* [The nobleman in Upper Silesia. Relations between region and centre in the fates and careers of the nobility in Upper Silesia (15th–20th c.)] / eds. J. Brňovjřák, W. Gojniczek, A. Zřřický. Katowice; Ostrava. [in Polish; in Czech].

Erllich, L. (1914). Starostwa w Halickiem w stosunku do Starostwa lwowskiego w wiekach średnich (1390–1501) [Starostwa in Halych compared to the Starostwo of Lviv in the Middle Ages (1390–1501)]. *Studia nad historjř prawa polskiego* [Studies in the history of Polish law]. Lwów. Vol. 6, Zesz. 1. [in Polish].

Gřsiorowski, A. (Ed.). (2015). Itinerarium króla Władysława Jagiełły 1386–1434 [The itinerary of King Władysław Jagiełło 1386–1434]. 2nd ed. Warszawa: Instytut Historii PAN. [in Polish].

Gřsiorowski, A., Jasiński, T. (Eds.). (1990). Kodeks Dyplomatyczny Wielkopolski [Diplomatic Codex of Greater Poland]. Vol. 9: Dokumenty nr 1075–1380 z lat 1426–1434. Kórnik: Biblioteka Kórnicka. [in Latin; in Polish].

Halecki, O. (Ed.). (1917). Z Jana Zamoyskiego Inwentarza Archiwum Koronnego. Materiały do dziejów Rusi i Litwy w XV wieku [From Jan Zamoyski's inventory of the Crown Archive. Materials on the history of Rus' and Lithuania in the 15th century]. Kraków: Akademia Umiejętności. [in Polish; in Latin].

Jabłonowski, A. (Ed.). (1902). Polska XVI wieku pod wzgłędem geograficzno-statystycznym [Poland of the 16th century in geographical-statistical terms]. *Źródła dziejowe* [Historical sources]. Vol. 18. Warszawa. T. 7: Ziemie ruskie. Ruś Czerwona [Lands of the Rus'. Red Rus']. Cz. 1. [in Polish; in Latin].

Mykhaylovskiy, V. (2010). Istoriia odnogo rozmezhuvannia bilia Krylosa v 1412 rotsi [The history of one border delimitation near Krylos in 1412]. *Visnyk L'vivs'koho universytetu. Seriia Istorychna* [Bulletin of Lviv University. Historical series]. Lviv. Vyp. 45. [in Ukrainian].

Mykhaylovskiy, V. (2022). Pershi roky funktsionuvannia halyts'koho zems'koho sudu (1435–1440): uchasnyky ta kil'kist' zasidan' [The first years of functioning of the Halych land court (1435–1440): participants and number of sessions]. *Halych. Zbirnyk naukovykh prats* [Halych. Scientific work collection] / (ed.) A. Stasiuk. Ivano-Frankivsk: Lileya-NV. Vyp. 7. [in Ukrainian].

Prochaska, A. (1890). Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1607 roku [Archival materials taken mainly from the Lithuanian Metrica from 1348 to 1607]. Lwów. [in Latin; in Polish].

Przyboś, K. (Ed.). (1987). Urzędnicy województwa ruskiego XIV–XVIII wieku. Spisy [Officials of the Rus' Voivodeship in the 14th–18th centuries. Lists]. Wrocław: Ossolineum. [in Polish].

Rozov, V. (Ed.). (1928). Ukrains'ki hramoty [Ukrainian charters]. Vol. 1: XIV v. i persha polovyna XV v. Kyiv. [in Ukrainian; in Slavonic].

Sobchuk, V. (2014). Kariera rodu Denyskiv-Matviivs'kykh [The career of the Denyskiv-Matviivskyi family]. *Sobchuk, V. Vid korinnia do krony. Doslidzhennia z istorii kniazivs'kykh i shliakhets'kykh rodiv Volyni XV – pershoi polovyny XVII st. [From root to crown. Studies on the history of princely and noble families of Volhynia in the 15th – first half of the 17th c.]*. Kremenets. [in Ukrainian].

Sperka, J. (2024). Borschnitzowie na Rusi Czerwonej w XIV–XV wieku [The Borschnitz family in Red Rus' in the 14th–15th centuries]. *Studia z dziejów migracji rycerstwa śląskiego do Królestwa Polskiego (zwłaszcza na Ruś Czerwoną) w XIV–XV wieku [Studies on the migration of Silesian knighthood to the Polish Kingdom (especially to Red Rus') in the 14th–15th centuries]*. Kraków: Avalon. [in Polish].

Sułkowska-Kuraś, Ir., Kuraś, St. (Eds.). (1975). Zbiór dokumentów Małopolskich [Collection of documents of Lesser Poland]. Vol. 7: Dokumenty z lat 1418–1434. Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk: Ossolineum. [in Latin].

Tęgowski, J. (1999). Pierwsze pokolenia Giedyminowiczów [The first generations of the Gediminids]. Poznań; Wrocław: Wyd-wo Historyczne. [in Polish].

Zawitkowska, W. (2015). Walka polityczno-prawna o następstwo tronu po Władysławie Jagiello w latach 1424–1434 [The political-juridical struggle for the succession to the throne after Władysław Jagiełło in 1424–1434]. Rzeszów: Wyd-wo Uniwersytetu Rzeszowskiego. [in Polish].

АВТОРИ

Баран Володимир (1927–2019) — український археолог, доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу археології слов'ян Інституту археології НАН України (Київ, Україна). Сфера наукових інтересів — проблеми походження та ранньої історії слов'ян, етнокультурні процеси в Східній Європі I тис. н. е. Багато зусиль доклав до становлення української школи археологів-славістів; член кількох міжнародних та закордонних археологічних інституцій.

Волощук Мирослав — директор Центру медієвістичних студій, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Факультету історії, політології і міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна). Сфера наукових інтересів — русько-угорські, русько-польські, русько-чеські зв'язки доби Середньовіччя IX–XIV ст., «Русь» за межами Русі на прикладі просопографічних студій руських поселенців у країнах Європи, королі та королівство Русі XI(XIII) — першої половини XV ст.

Головко Олександр — доктор історичних наук, старший науковий співробітник відділу зарубіжних джерел з історії України Інституту української археографії та джерелознавства імені Михайла Грушевського Національної Академії наук України (Київ, Україна). Наукові зацікавлення — закономірності державного та політичного розвитку середньовічного суспільства, міжнародні відносини та етнополітичні процеси в добу Середньовіччя, ідеологія середньовічного світу.

Голембівська-Тобіаш Анета — докторка історії, археологиня, незалежна дослідниця (Краків, Польща). Коло наукових досліджень — історія і археологія номадів, зокрема половців, мистецтво кам'яних стел Північного Кавказу.

Жукова Олена — кандидатка історичних наук, доцентка, керівниця Центру розвитку музеєзнавства і пам'яткознавства при музейному секторі Національного наукового центру Харківського фізико-технічного інституту НАН України (Харків, Україна); гостьова дослідниця культурної спадщини при Університеті в Уппсалі (Швеція). Сфера наукових досліджень — кастеологія, професійне управління територіальним капіталом, спадщиною, музеями, розвитком культурної спадщини.

Калініченко Віталій — кандидат історичних наук, асистент кафедри всесвітньої історії Факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Україна). Сфера наукових досліджень — військова історія Першого Болгарського царства; середньовічна археологія Великої Моравії, Болгарії, Угорщини, Хазарського каганату, Візантії, Скандинавії, країн Балтії та Русі; військова археологія; середньовічне озброєння; археологія Буковини.

Кардаш Остап — доктор філософії з історії та археології, асистент кафедри всесвітньої історії, провідний фахівець Центру медієвістичних студій Факультету історії, політології і міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна). Напрямок наукових досліджень

— християнізаційні процеси та церковно-релігійні міжконфесійні відносини у країнах Центрально-Східної Європи упродовж VIII—XI ст.

Козелківський Володимир — молодший науковий співробітник відділу охорони культурної спадщини Національного заповідника «*Давній Галич*» (Галич, Україна). Наукові інтереси — сакральна архітектура Галича та його околиць XIV—XX ст.

Кочкін Ігор — археолог, старший викладач кафедри археології та етнології Факультету історії, політології і міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна). Сфера наукових досліджень — етнокультурні процеси у Центрально-Східній Європі, зокрема в Прикарпатському регіоні за доби неоліту та енеоліту.

Михайловський Віталій — доктор історичних наук, професор кафедри історії України Факультету суспільно-гуманітарних наук Київського університету імені Бориса Грінченка (Україна). Наукові інтереси — середньовічна та ранньомодерна історія українських земель.

Нагірний Віталій — доктор історії (кандидат історичних наук), науковий працівник Інституту історії Ягеллонського університету (Краків, Польща). Сфера наукових інтересів — просопографія руських середньовічних еліт, історія Галицького князівства (XI—XII ст.), Галицької і Волинської земель XIII ст., історія фортифікацій, замки над Дністром.

Стасюк Андрій — кандидат історичних наук, учений секретар Національного заповідника «*Давній Галич*», провідний фахівець Центру медієвістичних студій кафедри всесвітньої історії Факультету історії, політології і міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (Галич — Івано-Франківськ, Україна). Сфера наукових інтересів — діяльність ордену францисканців на Русі в XIII—XV ст., середньовічна історія Галича, церковна історія Галицької землі.

Томенчук Богдан — кандидат історичних наук, професор кафедри етнології і археології Факультету історії, політології і міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (Коломия — Івано-Франківськ, Україна). Вивчає городища, фортифікації та сакральні пам'ятки Галича і Галицької землі.

Чемеринський Андрій — почесний краєзнавець України, магістр історії, старший науковий співробітник відділу охорони культурної спадщини Національного заповідника «*Давній Галич*» (Галич, Україна). Вивчає історію Галича часів Австрійської імперії та Австро-Угорщини 1772—1918 рр.

Яніш Євгенія — кандидатка біологічних наук, наукова співробітниця Інституту зоології НАН України, зоологиня (орнітологиня) та археозоологиня. Сфера наукових інтересів — археозоологічні матеріали, завдяки чому реконструює палеокліматичні та палеоекологічні умови, ареали тварин та їхні зміни, а також спільно з археологами — господарську діяльність людей в історичному минулому.

Матеріали публікації надсилати **за адресою:**
*Центр медієвістичних студій, кафедра всесвітньої історії
Факультету історії, політології і міжнародних відносин
Карпатського національного університету імені Василя Стефаника
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, Україна, 76025
Контактні телефони: 096-609-09-22, 095-414-56-48*

ГАЛИЧ

Випуск 10

Збірник наукових праць

Рік заснування — 2016
Засновник — ТзОВ «Лілея-НВ»
Виходить раз на рік.
Ідентифікатор медіа — R30-01943 від 16 листопада 2023 р.

СТОРІНКИ ЗБІРНИКА ВІДКРИТІ ДЛЯ ДИСКУСІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ,
А ТОМУ ЇХ ЗМІСТ НЕ ОBOB'ЯЗKOBО ВІДОБPАЖАЄ ПОГЛЯДИ
КОЛЕКТИВУ РЕДАКЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

За редакції *Ірини Шалкітене*
Переклад англійською *Лесі Матіїв*
Верстка *Стефанії Шеремети*
Коректура *Лідії Левицької*

Підписано до друку 30.12.2025 р. Формат 70х100/32.
Гарнітура «TextBook».

Видавництво «Лілея-НВ»
А/С 250, вул. Незалежності, 18/2, м. Івано-Франківськ, 76018
e-mail: lileyanv@gmail.com
Свідоцтво ІФ №8 від 28.12.2000 р.